

Danmarks Permanente Mission ved FN i New York

Den 20. juli 2005

Nyhedsbrev nr. 13 om arbejdet i FN's Sikkerhedsråd Følg med på www.sikkerhedsraadet.um.dk

Nedenfor følger en gennemgang af sagerne på Sikkerhedsrådets dagsorden i den første halvdel af juli under græsk formandskab.

Den 5. juli drøftede Rådet situation i Den Centralafrikanske Republik. Generalsekretærens særlige repræsentant og lederen af FN's fredsopbygningskontor (BONUCA) orienterede Rådet om den seneste udvikling. Præsident- og parlamentsvalgene var forløbet fredeligt og havde været frie og retfærdige. Taberen af præsidentvalget havde accepteret sit nederlag til vinderen, general Francois Bozizé. Mens den politiske situationen således var stabiliseret, var den økonomiske og humanitære situation fortsat alvorlig. Der var en stigning i antallet af angreb fra væbnede kriminelle grupper, og landet manglede bistand til at forbedre økonomien og levevilkårene.

Den 6. juli holdt Rådet et åbent møde om situationen i Bougainville. Mødet havde til formål at markere afslutningen på FN's mission (UNOMB) den 30. juni 2005. FN's mission har haft til opgave at overvåge gennemførelsen af aftalen mellem det nu selvstyrende Bougainville og Papua New Guinea's centralregering. Med succesrig afvikling af præsident- og parlamentsvalg var Bougainville kommet godt igennem overgangsperioden. Udfordringen bestod nu i at fastholde den positive udvikling med bistand til genopbygning, økonomisk udvikling og sundhed samt støtte til de demokratiske institutioner og forsoningsmekanismer med det øvrige Papua New Guinea.

Den 6. juli udtrykte Rådet i en formandsudtalelse (PRST/2005/28) opbakning til de sydafrikanske mæglingsbestrebelse i konflikten i Elfenbenskysten. Den sydafrikanske præsident var vært for et møde i Pretoria den 29. juni, hvor parterne i konflikten underskrev en aftale om gennemførelsen af den fredsaf tale, der i april i år blev indgået ligeledes i Pretoria.

Den 7. juli blev Rådet hasteindkaldt for at drøfte situationen efter terrorangrebet i London. Efter en kort drøftelse vedtog Rådet en resolution (resolution 1611), der fordømte terrorangrebene og udtrykte sympati med ofrene og deres familier samt opfordrede alle stater til at efterleve deres forpligtelser i kampen mod terrorisme og samarbejde om at finde og retsforfølge dem, der var skyldige i forbrydelserne.

Den 8. juli havde Rådet en kort drøftelse af drabet på den nyudnævnte egyptiske ambassadør i Irak. I en formandsudtalelse (PRST/2005/29) fordømte Rådet drabet på ambassadør Ihab El Sherif den 7. juli. Rådet fordømte ligeledes alle andre terrorangreb i Irak og udtrykte sin uforbeholdne støtte til det irakiske folk. Rådet anerkendte vigtigheden af Egyptens og andre regionale partners støtte til den politiske proces i Irak.

Den 11. juli drøftede Rådet situationen i Etiopien og Eritrea. FN-Sekretariatet orienterede Rådet om den seneste udvikling. FN har siden 2000 haft en fredsbevarende operation (UNMEE) i grænseområdet mellem de to lande, i øjeblikket bestående af lidt over 3000 mand. Situationen i grænseområdet var stabil, men den politiske dialog mellem de to lande var gået i stå. Der var i Rådet bekymring over Eritreas fortsatte negative indstilling til UNMEE, og til Etiopiens manglende accept af Grænsedragningsskommissionens afgørelse. Den humanitære situation var alvorlig i begge lande. Ved det nylige valg i Etiopien tydede foreløbige optællinger på, at partier, der var kritiske overfor Eritreas selvstændighed, var blevet styrket, og det kunne yderligere forværre udsigten til dialog med Eritrea.

Den 12. juli holdt Rådet en åben debat om Sikkerhedsrådets rolle i humanitære kriser. Fra græsk side var der lagt op til en debat, der i høj grad lignende den åbne debat i maj under dansk formandskab om

post-konflikt fredsopbygning. Debatten fokuserede på tre hovedelementer i en fredsopbygningsindsats nemlig; demobilisering, afvæbning og reintegration af tidligere kombattanter (kaldet DDR-programmer), sikkerhedssektor reform samt opbygning af retsstat. FN's generalsekretær mindedes i sit indlæg 10-året for folkedrabet i Srebrenica. I en formandsudtalelse (PRST/2005/30) understregede Rådet betydningen af opbygning af velfungerende domstolssystemer og garantier for civilbefolkningen som grundlaget for enhver retsstat. For at skabe stabilitet og bæredygtigt udvikling skulle der iværksættes brede indsatser med koordineret brug af militære, civile, humanitære og politiske instrumenter.

Den 12. juli drøftede Rådet terrorangrebene i Libanon og i Netanya, Israel. I en efterfølgende presseudtalelse fordømte formanden angrebene, der bl.a. var rettet imod Libanons forsvarsminister. Rådet hilste den libanesiske regerings vilje til et efterforske sagen velkommen og advarede de ansvarlige for forbrydelsen om, at man ikke ville tillade en underminering af stabiliteten i Libanon og af landets suverænitæt og uafhængighed.

Den 13. juli drøftede Rådet situationen i Den Demokratiske Republik Congo (DRC). Generalsekretærens særlige repræsentant og leder af FN's Mission i DRC (MONUC) orienterede Rådet om den seneste udvikling. Datoen for folkeafstemningen om forfatningen var fastsat til den 27. november, 2005. Vælgerregistreringen var i gang primært i og omkring hovedstaden Kinshasa, og man var oppe på at registrere godt 135.000 vælgere om dagen i de 949 centre i landet. Præsident- og parlamentsvalg var forudset til at finde sted i marts og april 2006, og overgangsprocessen skulle kunne afsluttes ved udgangen af juni 2006. Der var fortsat mange grupper, der forsøgte at forstyrre valgprocessen og international opbakning til valgprocessen var uhyre vigtig, herunder økonomisk bistand. Der skete mange brud på våbenembargoen, som medvirkede til at destabilisere sikkerhedssituationen. I en formandsudtalelse (PRST/2005/31) fordømte Rådet massakren i Ntulu-Mamba den 9. juli, hvor 50 personer, heraf mange kvinder og børn, blev dræbt.

Den 13. juli modtog Rådet en orientering om den Internationale Fredskonference for de Store Søers område. Generalsekretærens særlige repræsentant og leder af konferencen orienterede Rådet om status for forhandlingerne. Den FN-ledede konference involverer 11 lande i regionen omkring de store søer i det mellemste Afrika. Indsatsen skal sikre en regional ramme for stabilitet, sikkerhed og udvikling omkring fire hovedindsatsområder: sikkerhed og fred, demokrati og god regeringsførelser, økonomisk udvikling og regional integration samt humanitære og sociale spørgsmål. Der afholdes topmøde i Konferencen i november 2005 i Nairobi.

Den 14. juli drøftede Rådet situationen i Somalia. Generalsekretærens særlige udsending og leder af FN's politiske kontor for Somalia (UNPOS) orienterede Rådet om den seneste udvikling. Største problem var fortsat at finde et sæde i Somalia for overgangsregeringen. Der var intern splid om, hvor i landet man skulle regere fra. Et andet problem var indsættelsen af en afrikansk fredsbevarende styrke, som skulle garantere regeringens sikkerhed. Også her var der i regeringen intern uenighed om, hvorfra i Afrika tropperne skulle komme. Fra både FN og Yemen blev der søgt forsoning mellem parterne. Den humanitære situation var alvorlig, særligt i det sydlige Somalia

Den 18. juli holdt Rådet et åbent møde om forebyggelse og bekæmpelse af HIV/Aids i fredsbevarende operationer. Baggrunden for debatten var 5-årsdagen for vedtagelsen af resolution 1308, der handler om indsatsen overfor spredning af HIV/Aids i forbindelse med FN-operationer. Lederen af FN-Sekretariatets Afdeling for Fredsbevarende Operationer samt lederen af FN's Aids kontor (UNAIDS) orienterede om deres arbejde med at opfylde resolutionen. I en formandsudtalelse (PRST/2005/33) bakkede Rådet op om bestræbelserne og opfordrede til samarbejde mellem alle parter, der lokalt er involveret i at forebygge og bekæmpe spredningen af HIV/Aids.